

Täysistunto

Torstai 18.5.2017 klo 16.00—18.30

2.1. Suullinen kysymys presidentti Koiviston elämäntyön merkityksestä (Antti Rinne sd)

Suullinen kysymys SKT 75/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Rinne.

Keskustelu

16.01 **Antti Rinne sd:** Arvoisa puhemies! Suomalaista hyvinvointivaltiota rakennettaessa aivan keskeinen tavoite on ollut tehdä Suomesta kansakunta, jossa ihmisen tausta ei vaikuta menestymisen mahdollisuuksiin, kansakunta, jossa heikompaa autetaan ja tuetaan pysymään mukana.

Viime perjantaina poisnukkuneen suuren valtiomiehen, presidentti Mauno Koiviston elämäнкаari vähävaraisten perheen lapsesta satamatöiden kautta filosofian tohtoriksi ja valtakunnan huipulle on oiva esimerkki suomalaisen hyvinvointivaltion vahvuuksista. Koiviston poliittinen viisaus harkitsevasta politiikasta eli fundeerauksesta, määrätietoinen parlamentarismin vahvistaminen, suhtautuminen naapureihin sekä vakaa ulkopoliittikka EU-jäsenyyksin ovat oppeja, joita meidän kaikkien on hyvä täällä pohtia. Arvoisa pääministeri, miten te arvioitte presidentti Koiviston poliittista jälkeä suomalaisessa yhteiskunnassa?

16.02 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin uskon, että oma ja kaikkien meidän päällimmäinen ajatus presidentin poismennessä on syvä kunnioitus hänen työtänsä kohtaan. Hän luotsasi Suomea 12 vuotta presidenttinä ja 5 vuotta pääministerinä läpi laman ja lopulta sitten Euroopan unionin jäsenyyden kynnykselle. Myöskin se hänen henkilökohtainen tarinansa on hyvin suomalainen ja hyvin puhutteleva: puusepän pojasta hän opiskelee tohtoriksi saakka ja päättyy lopulta tasavallan presidentiksi. Tästä unelmasta ja sen unelman säilymisestä ja mahdollisuuden säilymisestä jokaiselle suomalaiselle tietenkin haluamme pitää kiinni. Mutta se on selvä, että nyt valtioneuvosto, tässä ja nyt, valmistautuu jättämään tasavallan presidentti Mauno Koivistolle arvokkaat jäähyväiset.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.03 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Presidentti Koiviston elämäntarinan keskeinen rakennuspuu henkilökohtaisten ominaisuuksien rinnalla oli mahdollisuus hankkia koulutusta. Ihmisten taustalähtökohdista riippumaton mahdollisuus kouluttautumiseen on suomalaisten ja Suomen menestyksen tärkein yksittäinen tekijä. Sivi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2017 vp

tys on sana, jonka sisältöön vaikuttavat lukuisat meidän täällä tekemät päätökset. Olen mielessäni pohtinut, olemmeko nyt viime vuosina menneet oikeaan suuntaan suomalaisten koulutusmahdollisuuksien parantamisessa. Ehkä meidän olisi hyvä täällä pysähtyä hetkeksi pohtimaan, miten mahdollistamme tänään syntyvälle satamajätkälle tien kohti tohtorinhattua. Arvoisa pääministeri, miten te suhtaudutte koulutuksen tasa-arvoon ja sen edistämiseen osana Suomen satavuotista historiaa ja tulevaisuutta?

16.04 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se unelma pitää, että jokainen suomalainen voi varallisuusasemaansa ja taustaansa katsomatta koulutautua niin pitkälle kuin motivaatiota ja päättä riittää. Minä uskon, että kaikki tässä salissa ovat valmiita tekemään töitä jatkuvasti sen eteen, vaikka me ja edellinen hallitus ja monet meistä ovat joutuneet tekemään kipeitä päätöksiä, jotka ovat vaikuttaneet myöskin koulutukseen. Se, mitä me olemme nyt tämän hallituksen toimesta tehneet, on se, että vuosi sitten kehysriihessä päätimme, että koulutukseen ei tehdä enää uusia leikkauspäätöksiä. Päinvastoin, edellisessä kehysriihessä teimme uudelleensuuntaamista sen vähän liikkumavaran puitteissa, mitä meillä on. Tästä lupauksesta, että Suomessa on mahdollista koulututtaa niin pitkälle kuin päättä ja motivaatiota riittää, me pidämme kiinni.

16.05 Lauri Ihalainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On arvokasta, että otamme aikaa täällä eduskunnan istunnossa kunnioittaaksemme presidentti Koiviston mitattavaa elämäntyötä, työtä, joka pohjautuu kansalaisten vankkaan tukeen. Hän rakensi ihmisille turvallisuudentunnetta yhteiskunnan murrosvaiheissa. Sen ohella, että hän työllään vahvisti parlamentarismia, elämänmenoa, hän oli myös merkittävä sopimusyhteiskunnan tekijä, kannattaja ja tukija. Minullakin oli noina vuosina mahdollisuus näistä asioista hänen kanssaan keskustella ja fundeerata. Siksi olisi tärkeätä, että tätä sopimusyhteiskunnan tuloksellista perintöä, jota hän tuki, ei rapauteta ja hukata vaan se nähdään kansakunnan tulevaisuuden selviämisessä tärkeäksi asiaksi myös tulevaisuudessa. Vastaako tämä näkemys myös hallituksen näkemystä?

16.06 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Presidentti Koivisto oli monella tapaa ainutlaatuinen ihminen. Hänessä yhdistyi esimerkiksi talouden ja ulkopolitiikan osaaminen yhtä aikaa ainutlaatuisella tavalla. Hän oli myöskin vahva sopimusyhteiskunnan kannattaja, ja se, mitä kerroitte, vastaa hyvin näkemystäni myöskin tältä osalta hänen elämäntyöstään. Hän antoi meille mallin siitä, mitä suomalaisuus parhaimmillaan voi olla.

16.07 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Matkustin viime lauantaina bussilla Turun keskustan ulkopuolella sijaitsevaan tilaisuuteen ja koin mieleenpainuvan hetken, kun toisilleen entuudestaan tuntemattomat turkulaiset linja-autossa yhdessä muistivat Turun sataman jätkää eli presidentti Mauno Koivistoa. Juuri näin monet suomalaiset Koivistoa muistavatkin, hänen arvokkaan poliittisen perintönsä lisäksi myöskin Turun sataman jätkänä, puusepän ja ompelijattaren poikana, joka väitteli tohtoriksi ja myöhemmin nousi Suomen tasavallan presidentiksi.

Mutta, arvoisa pääministeri Sipilä, tällainen sosiaalinen nousu ei ole mikään itsestään selvyyttä enää tämän päivän Suomessa. Korkeakoulutus on periytyvää, ja olemme saaneet lukea siitä, kuinka suomalainen peruskoulukin on eriarvoistumassa. Arvoisa pääministeri,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2017 vp

mitä hallitus aikoo tehdä tämän eriarvoistumiskehityksen kääntämiseksi ja sen varmistamiseksi, että jokainen suomalainen nuori myöskin jatkossa voi hankkia korkeakoulutusta näin halutessaan?

16.08 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin totesin, Koiviston elämäнкаari on ainutlaatuinen juuri tässä mielessä: köyhästä laivapuusepän pojasta tohtoriksi ja tasavallan presidentiksi, Suomen Pankin pääjohtajaksi. Tästä unelmasta haluamme pitää edelleenkin kiinni. Mutta nyt, hyvät kollegat, ehdottaisin kyllä, että keskittyisimme siihen, että voisimme jättää presidentti Koivistolle yhdessä arvokkaat jäähyväiset. [Oikealta: Erittäin hyvä!]

16.08 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sen paremmin nauhan kantaan tämän asian luonne huomioon ottaen ei voi osua kuin mihin pääministeri juuri äskен oman puheenvuoronsa päätti. Nostan hattua, herra pääministeri, teille tuosta kommentista.

Satuin vain pyytämään puheenvuoron sen vuoksi, että tämä Koivistoon liittyvä arvostus tulisi esitetyksi myös tältä puolen. Ei ole epäilyä siitä, etteikö kyseessä ole kaikilla mittareilla suuri suomalainen, jonka keskeinen arvo Suomelle on myös siinä, että hän johdatti tämän maan kylmästä sodasta uuteen vaiheeseen oikealla toimintalinjalla.

Olin kysymässä, herra pääministeri, teidän käsitystänne siitä, pitäisikö meidän samalla päättäväisyydellä nyt toimia Euroopan unionissa kuin noina hetkinä, jolloin Suomen asemaa maailmankartalla merkittävällä tavalla ratkaistiin.

16.09 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten totesin, presidentti Koivisto luotsasi Suomea yli monien vaikeiden olosuhteiden, kylmän sodan, lama-ajan, kohti Euroopan unionia. Olen kysyjän, edustaja Kanervan, kanssa samaa mieltä, että samaa päättäväisyyttä meidän pitää noudattaa nyt, kun puhutaan Euroopan unionin tulevaisuudesta. Tässä vaikeassa turvallisuusympäristössä, missä me tällä hetkellä elämme, me löydämme ja pystymme ammentamaan monia asioita esimerkiksi presidentti Koiviston meille jättämästä perinnöstä.

Kysymyksen käsittely päättyi.